МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії,
В. о. президента
_____ Ксенія СЕМЕНОВА
«18» червня 2025 р.

ПРОГРАМА

ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ ДО АСПІРАНТУРИ

з української мови для всіх спеціальностей

(для іноземних громадян)

Київ – 2025

Програму розробили:

- д-р філол. наук, професор, професор кафедри філологічних та природничих дисциплін _____ Ганна МЕЖЖЕРІНА

- канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри філологічних та природничих дисциплін _____ Ольга КОВАЛЮК

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри філологічних та природничих дисциплін, протокол № 4 від 24.04.2025.

Т. в. о. завідувача кафедри _____ Ганна МЕЖЖЕРІНА

Програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Навчально-наукового інституту міжнародного співробітництва та освіти, протокол № 1 від 25.04.2025.

Голова НМРР _____ Ольга КОВАЛЮК

УЗГОДЖЕНО
Директор ННІМСО
_____ Ольга ШЕВЧЕНКО
«16» червня 2025 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка 4

2. Перелік вимог до мовленнєвих умінь 4

3. Тематика текстів для читання 5

4. Перелік питань для усного повідомлення щодо майбутньої наукової діяльності 6

5. Рекомендована література для підготовки до вступного випробування... 6

6. Рейтингові оцінки 8

Додаток 9

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета вступного випробування з української мови до аспірантури – визначення комунікативно-мовленнєвої та лінгвістичної компетенцій іноземних громадян, їхньої підготовленості до навчання в аспірантурі, написання кандидатської дисертації за напрямами підготовки в Державному університеті «Київський авіаційний інститут». Вимоги вступного випробування наближені до вимог іспиту за повний спеціалізований курс навчання української мови як іноземної (УЯІ), відповідає сертифікаційному рівню В2 Держстандарту України з УЯІ. Вступник до аспірантури має продемонструвати вміння використовувати іноземну мову як засіб професійного спілкування в науковій сфері. Завдання розроблені з урахуванням комунікативних потреб у сфері професійного спілкування, спрямовані на перевірку рівня володіння науковим стилем у галузі інженерно-технічних, природничих, юридичних дисциплін, економіки, міжнародного права.

Вступне випробування з української мови проходить в усній та письмовій формах упродовж **2-х** академічних годин (**90 хв.**)

Організація вступного випробування з української мови здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Державного університету «Київський авіаційний інститут».

2. ПЕРЕЛІК ВИМОГ ДО МОВЛЕННЄВИХ УМІНЬ

Вступник повинен продемонструвати мовленнєві уміння аудіювання, читання, говоріння, письма.

Мінімум граматичного матеріалу. ***Морфологія***: рід, число, відмінювання, творення іменників; ступені порівняння, відмінювання, творення прикметників; творення, відмінювання числівників; особові, зворотні, присвійні, вказівні, питальні, неозначені, заперечні займенники, відмінювання займенників; неозначена форма дієслова, дієвідмінювання дієслів, безособові дієслова, видові форми дієслова, дійсний спосіб, наказовий спосіб, умовний спосіб, дієслова на -ся; дієприкметники активного і пасивного стану; дієприслівники теперішнього, минулого часу; творення, ступені порівняння прислівників; значення і вживання прийменників, сполучників, часток. ***Синтаксис***: структурні моделі простого речення; будова питальних, заперечних, спонукальних речень, означено-особових, неозначено-особових, узагальнено-особових і безособових речень; ускладнені речення, вставні слова, вставлені конструкції, однорідні члени речення, звертання; складносурядні, складнопідрядні, безсполучникові речення; заміна прямої мови непрямою; суб'єктно-предикатні, атрибутивні, порівняльні, часові, просторові, причинно-наслідкові, допустові, модальні відношення.

Аудіювання. Вступник повинен уміти:

- сприймати на слух та розуміти аутентичні монологічні та діалогічні тексти наукової тематики;
- виділяти найбільш значущу смислову інформацію;
- виділяти основні цілі й мотиви мовця.

Читання. Вступник повинен уміти:

- читати неадаптовані тексти, що належать до наукового стилю;
- читати неадаптовану фахову літературу, ознайомившись із термінологією та спеціальними висловами, необхідними для розуміння відповідних текстів;
- застосовувати різні види читання залежно від поставлених цілей;
- розуміти зміст тексту, виділяти основну і додаткову інформацію.

Говоріння. Вступник повинен уміти:

- досягти цілей комунікації в різних сферах спілкування в діалогічній і монологічній формах мовлення;
- продукувати монологічні висловлювання, які містять опис, розповідь, роздум, висловлення думки, аргументацію з елементами оцінки, висновки тощо;
- вести бесіди зі спеціальності, вільно спілкуватися на суспільно-політичні, соціально-культурні, побутові теми.

Письмо. Вступник повинен уміти:

- репродукувати та продукувати письмові тексти проблемного характеру, актуальні для професійної сфери вступника до аспірантури;
- писати конспект, складати план тексту.

3. ТЕМАТИКА ТЕКСТІВ ДЛЯ ЧИТАННЯ

1. Діячі української науки і техніки.
2. Євген Патон.
3. Володимир Челомей.
4. Олег Антонов.
5. Владислав Городецький.
6. Екологія.
7. Система освіти в Україні.
8. Аеропорт.
9. Європейський суд з прав людини.
10. Літаки та їхня роль у народному господарстві.

4. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ УСНОГО ПОВІДОМЛЕННЯ ЩОДО МАЙБУТНЬОЇ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Чому ви вирішили зайнятися науковою діяльністю?
2. Які особисті якості повинен мати вчений?
3. Хто є вашим науковим керівником? Розкажіть про нього.
4. Коли ви плануєте завершити роботу над дисертацією?
5. У чому полягає актуальність вашого дослідження?
6. Що є метою вашої наукової роботи?
7. У чому полягає новизна вашого наукового дослідження?
8. Які наукові проблеми становлять особливий інтерес для вас?
9. Чи плануєте ви займатися науковою діяльністю в майбутньому?
10. Чи є можливості кар'єрного росту у вашій країні?
11. З якими науковими періодичними виданнями ви знайомі?
12. Як здійснюється пошук наукової інформації?
13. Чи є у вас опубліковані праці?
14. Чи брали ви участь у наукових конференціях?
15. Яку діяльність називають науковою?
16. У чому особливості наукової діяльності?
17. Які етапи наукового дослідження?
18. У чому полягає дослідницька робота на першому етапі?
19. Що необхідно для успішної наукової діяльності?
20. Що вам відомо про особливості роботи великих учених?
21. Як змінюється праця людини?
22. Якою буде праця людини в майбутньому?
23. Як в наш час змінилося ставлення людини до природи?
24. Яке значення мають знання в житті людини?
25. Яке значення має духовний розвиток людини?

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Основна

1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням : навчальний посібник. Київ : ЦНЛ, 2021. 624 с.
2. Дубчак О. Бачити українською. Слово в мовній картині світу. Київ : Віхола, 2021. 336 с.
3. Дубчак О. Чути українською. У світі звукі[ў] і букв. Київ : Віхола, 2021. 192 с.

4. Кацавець Р. С. Ділова українська мова: за новим Українським правописом. Київ : Алерта, 2025. 350 с.

5. Литвинчук О. В. Українська мова професійного спрямування : навчальний посібник. Житомир : Житомирська політехніка, 2020. 259 с.

6. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування : навчальний посібник. Київ : Каравела, 2019. 352 с.

7. Пасинок В. Г. Основи культури мовлення : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури. 2020. 228 с.

8. Плотницька І. М. Ділова українська мова : навчальний посібник. Київ : ЦНЛ, 2022. 256 с.

9. Тимкова В. А., Горобець А. В. Українська мова за професійним спрямуванням : навчальний посібник. Вінниця : ФОП Рогальська І. О., 2020. 308 с.

10. Літвінова І. М. , Котукова Т. В. Українська мова для іміджу та кар'єри. Харків : Ранок, 2019. 160 с.

11. Шевчук С. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ : Алерта, 2025. 536 с.

Додаткова

12. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення. Київ : КММ, 2019. 208 с.

13. Кінг Л., Гілберт Б. Як розмовляти будь з ким, будь-коли і будь-де. Секрети успішного спілкування. Дніпро : Моноліт, 2019. 204 с.

14. Межжеріна Г. В. Українська мова. Інтердисциплінарне наукове мовлення : навчальний посібник. Київ : НАУ, 2017. 208 с.

15. Правопис 2019 року. Український правопис / Затверджено Українською національною комісією з питань правопису. URL: http://www.inmo.org.ua/assets/files/2019/Ukr.%20pravopys%20(2019).pdf

6. РЕЙТИНГОВІ ОЦІНКИ

Виконання окремих завдань вступного випробування з української мови

Вид навчальної роботи	Максимальна величина рейтингової оцінки (бали)
Виконання завдання № 1	50
Виконання завдання № 2	50
Виконання завдання № 3	50
Виконання завдання № 4	50
Усього	**200**

Значення рейтингових оцінок у балах за виконання завдань № 1–4 вступного випробування та їхні критерії

Оцінка в балах за виконання окремих завдань		Критерій оцінки
Відмінно	47,5-50	Повідомлення змістовне, демонструє багатство лексичного запасу абітурієнта.
Добре	43,75-47,25	Загалом повідомлення змістовне, демонструє багатство лексичного запасу абітурієнта, однак є декілька недоліків у змісті.
Задовільно	25,25-43,5	Повідомлення не зовсім змістовне, демонструє недостатній лексичний запас абітурієнта. Багато змістовних помилок.
Незадовільно	0-25	Завдання не зроблено.

Відповідність рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах	Пояснення	
190-200	**Відмінно** (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	**Вступне випробування складено**
175-189	**Добре** (у загальному правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	
101-174	**Задовільно** (непогано, але зі значною кількістю недоліків; у цілому відповідає мінімальним критеріям)	
0-100	**Вступне випробування не складено**	

ДОДАТОК

ЗРАЗОК
білета вступного випробування з української мови

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ННІМСО
_____ Ольга ШЕВЧЕНКО

Вступне випробування до аспірантури з української мови

Білет № ___

1. Прочитайте науковий текст та стисло викладіть його зміст у письмовій формі.
2. Перекажіть прочитаний науковий текст.
3. Прокоментуйте таке твердження: *наука одна для всього людства.*
4. Розкажіть про свою майбутню діяльність.

Схвалено на засіданні кафедри філологічних та природничих дисциплін (протокол № 4 від 24 квітня 2025 року)

Завідувач кафедри _____Олена КОРЧУК

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайом-лення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульо-ваного			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціал ПРІЗВИЩЕ	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				